

Transskription af:

Alletiders Fest

S1E6. Da vikingetidens rapbattle gik galt

Værter: Julie Ralund og Thomas Klinkby

Medvirkende: Arkæolog og museumsinspektør Peter Pentz fra Nationalmuseet, og huskok Birgitte Kampmann

Lyd og redigering: Gustav Niepoort

Redaktør: Troels Donnerborg

Intro: Du lytter til en podcast fra Nationalmuseets mediehus, Vores tid.

Julie Ralund: Puha, hvor det lugter her! Er det dig, Thomas.

Thomas Klinkby: Det kunne det godt være, men det tror faktisk ikke der er i dag. Det er dem indenfor, Julie.

Julie Ralund: Ja, jeg synes godt jeg kan fornemme det. Vi er i Island og året er 1119 og du og jeg skal til vikingebryllup, Thomas.

Thomas Klinkby: Sådan! Jeg ved jo, at det ender med, at der er nogen, der bliver godt og grundigt fornærmede. Hvem det er, det må man lytte sig til. Lad os komme ind for. Mit navn er Thomas Klinkby.

Julie Ralund: Jeg hedder Julie Ralund, og du lytter til Alletiders Fest, hvor vi inviterer dig til en fest i historien.

Thomas Klinkby: Vi kommer til at smage på fortiden og høre historien, så det næsten er som at være der selv. I dag med museumsinspektør, forfatter og ekspert i vikingetiden, Peter Pentz. Peter, fortæl os lige hvad vi ser her til festen.

Peter Pentz: Ja, ser... Der er jo i virkeligheden lidt mørkt. Der er lidt røget, der lugter meget af røg. Der er en langild midt i. Der er nogle bænke og folk sidder allerede, som I kan høre. Folk er faktisk allerede glade, kan man se. Nogen er blevet vist på plads nu af værtinden, som er Yngvild, som ikke er gift med værten, men lever sammen med værten.

Julie Ralund: Og det kunne man godt på den tid?

Peter Pentz: Ja, det kunne man nemlig godt, fordi Yngvild hun er enke, og hun er flyttet sammen med Ingemund. Og Ingemund er faktisk præst, fordi festen er ikke hundrede procent viking, fordi vi er alligevel lige. Cirka et århundrede efter at kristendommen er kommet til Island.

Thomas Klinkby: Og det er sommer.

Peter Pentz: Og det er sommer. Det er i slutningen af juli. Alt er dejligt, vejret er fint.

Thomas Klinkby: Hvor kommer vi til at sidde?

Peter Pentz: Jamen, det må vi jo se. Jo, det ser ud til, at vi skal helt op til højbordet. Ja, og vi kommer til at sidde ved siden af... Ja, der er der åbenbart. Der er to hovedgæster med til festen, bryllupsfesten, og den ene er Tord, og den anden er Torgils, og, ja, Torgils er den fineste. Han kommer til at sidde over ved Ingemund, og vi kommer til at sidde på den anden side sammen med Tord.

Julie Ralund: Det er dejligt at være til fest med dig, Peter og jeg er glad for, at vi ligesom kom tæt på højboards. Det kan jeg virkelig godt lide. Det havde været noget andet, hvis vi var endt herved på bagerst på de billige rækker. Men jeg skal lige høre den her fest. Det er en bryllupsfest. Hvem skal giftes?

Peter Pentz: Det bliver fortalt, at det er Helga og Olav, og så hører vi faktisk ikke mere til dem. Det, der er det vigtige her, det er jo selve festen. Det er, at folk ser, at Helga og Olav bliver gift.

Julie Ralund: Hvorfor er det vigtigt?

Peter Pentz: Fordi det kommer ikke til at stå nogen steder. I virkeligheden er det her jo den fest, jeg ikke havde lyst til at komme med til. Altså, tingene udarter sig ofte ved denne slags fester, og det må vi jo nok sige, at det tror vi, den gør denne fest.

Thomas Klinkby: Men når vi sidder til højbord, så er vi lidt fine på den. Vi er fine gæster.

Peter Pentz: Vi er de fine gæster. Vi er ikke helt så fine som Torgils.

Thomas Klinkby: Jeg synes godt, Peter, at man kan se det på vores tøj.

Peter Pentz: Ja, det kan man da. Det kan man altså.

Thomas Klinkby: Jeg har fået en kappe på.

Peter Pentz: Ja, du har kappe på med et flot stort irsk spænde har du taget med. Det er meget flot.

Thomas Klinkby: Ja i sølv.

Peter Pentz: Ja, det er rigtig flot. Er det et du har hugget eller hvad?

Thomas Klinkby: Jeg ved ikke hvor jeg har det fra.

Peter Pentz: Hvis du er viking kan det jo godt være du har..

Thomas Klinkby: Nå men så siger vi, at jeg har hugget det eller mine forfædre har.

Julie Ralund: Var det sådan det var, Peter, at hvis man havde en masse sølv og guld på, var det så noget man havde hugget eller kom fra vikingetogter?

Peter Pentz: Et irsk smykke kunne typisk være noget, man havde hentet på et togt.

Thomas Klinkby: Hvad har vi ellers på Peter?

Peter Pentz: Så har du sådan en kjortel indenunder, og så har du jo, eller der er vi jo begge to, bukser på. Ja, det er jeg glad for.

Thomas Klinkby: Det er en af de aftener.

Peter Pentz: Vi ved ikke, hvad det bliver til senere. Nej, men vi har bukser på, og så har vi jo dejlige lædersko på.

Thomas Klinkby: Ja. Hvad har Julie på?

Peter Pentz: Julie. Jamen hun har jo rigtig fin kjole på. Hun har... Nu er vi jo...

Julie Ralund: Har jeg også noget tyvegods på mig eller hvad?

Peter Pentz: Ja, du har masser af tingeltangel. Du er jo display for din mand. Altså det er du jo simpelthen. Du er hans udstillingsvindue.

Julie Ralund: For hans evner.

Peter Pentz: Ja, for hans rigdom, for hans rigdom. Så du har masser af penge på dig.

Thomas Klinkby: Jeg afbryder lige for nu er der kommet noget nogle drikkevarer på bordet.

Peter Pentz: Ja, jeg tror lige, at vi tøver lidt, fordi vi ved ikke lige, om vi må drikke endnu. Jeg tror lige, at Ingemund skal finde ud af, hvem der skal begynde på det her med at drikke.

Julie Ralund: Nå okay.

Thomas Klinkby: Skal de gå på skift eller hvad?

Peter Pentz: På skift, nej, nej, lad os nu se. Nej, nu peger han på en af Torgils mænd. Ja, det er jo det jo også... Det er jo, fordi Torgils er den fine gæst, og derfor bliver der nu peget på en af Torgils mænd. Han skal udbringe mindeskål. Det begynder vi med, mindeskål og mindeskål, når vi er i elve 1119. Det er først og fremmest skåle for Maria, Jomfru Maria Kristus osv. Men det er også skåle for afdøde forfædre.

Thomas Klinkby: Vi skåler, og hvad er det, vi drikker?

Peter Pentz: Vi drikker øl.

Julie Ralund: Vi drikker øl.

Thomas Klinkby: Skål. Jomfru Maria. Ved du allerede nu, hvad der står på menuen altså ikke nødvendigvis menuen som i hvad vi skal spise. Men, men hvad kommer til at ske i løbet af sådan en bryllupsfest?

Peter Pentz: Vi er lige nu røget fra trin 1 til trin 2, fordi vi er begyndt at drikke. Vi er røget fra trinnet, hvor vi har konstateret, at der er masser af øl. Vi er røget. Vi er på vej til det trin, hvor der i sagaen står, at nu bliver der drukket meget, og folk er glade. Det der vi er lige nu. Vi er glade. Ja, ja, vi har drukket lidt, og vi er glade.

Julie Ralund: Og nu skal vi have noget mad.

Peter Pentz: Nu skal vi have noget mad.

Thomas Klinkby: Og det er jo vores huskok, vores historiske kok Birgitte Kampmann, der har forberedt maden efter alle kunstens regler og så autentisk som muligt, men er selvfølgelig lavet moderne, og vi skal spise det.

Julie Ralund: Det skal vi nemlig.

Thomas Klinkby: Det er lige foran os her. Vil du beskrive, Julie, hvad vi ser?

Julie Ralund: Jamen, jeg har fået at vide, at det der man ved der står, det er oksekød.

Peter Pentz: Oksekød står der, ja.

Julie Ralund: Så Birgitte har lavet en oksesteg. Du kan lige komme her og præsentere dig selv.

Birgitte Kampmann: Skal vi se... Jeg er taget et stykke kød, aflangt kød, fordi jeg tænker at I skal bruge knive. Der er jo ingen gafler, tænker jeg. Så det er knive og hænder, ikke?

Peter Pentz: Det er rigtigt.

Birgitte Kampmann: Og det er simpelthen bare et stykke kød, som har fået lidt salt. Så jeg tænker I selv går i lag med dette stykke kød og leger vikinger?

Julie Ralund: Ja.

Birgitte Kampmann: Og hvordan gør vi det?

Julie Ralund: Jeg skulle lige til at sige, hvad så med mine hænder, Peter?

Peter Pentz: Dine hænder. Ja, jeg kan godt se, at der er ligesom noget, der skal. Ja, men der kommer nok nogen med et vaske fad og en kande.

Birgitte Kampmann: Det sørger jeg får.

Julie Ralund: Godt birgitte. Det er godt vi har dig.

Peter Pentz: Og et lille stykke klæde når. Nu kan jeg se, at der er faktisk også trælle her og der kan man faktisk godt tørre hænder i deres hår.

Julie Ralund: Kan man tørre hænder i deres hår?

Peter Pentz: Det kan man godt.

Thomas Klinkby: Der spoler vi lige tilbage der, tror jeg. Altså for det første er man faktisk ret hygiejniske. Altså frem til at der er vandfad. Men jeg ved ikke, hvor hygiejnisk det er, at man har trælle, og man bruger deres hår til at tørre fingre i.

Peter Pentz: Nej. Det kan man sige, det kan man sige, og man ved jo ikke lige om, om der har været en hårvask ind over før. Så nej, det har du ret i.

Julie Ralund: Der er også noget med det her mad Peter, og hvordan man nyder den. Fordi nu stod vi uden for og snakkede om, at det lugtede lidt. Men der er noget med den her saga, som er ret berømt omkring, at man faktisk beskriver. Hvad de her gæster de sidder og gør.

Peter Pentz: Jamen altså, så tror jeg, at vi er nået et trin videre i drik-beskrivelsen, fordi så er vi nået op på det trappetrin, hvor der hedder, at nu drikkes der meget står der i sagaen og folk bliver højrøstede.

Thomas Klinkby: Nu er vi ikke glade mere endnu.

Peter Pentz: Vi røde fra glade til højrøstede.

Julie Ralund: Hårfin balance.

Peter Pentz: Der er trin tre, og vi. Der er som sagt fire trin.

Thomas Klinkby: Okay skål.

Julie Ralund: Jeg plejer at have tyve minutter på trin tre, tror jeg.

Thomas Klinkby: The sweet spot.

Julie Ralund: Jeg når aldrig til trin 4.

Thomas Klinkby: Jeg synes, vi skal gå til maden.

Peter Pentz: Men lad os da gøre det.

Thomas Klinkby: Og skære ud eller skære for. Jeg sidder med en kniv.

Peter Pentz: Og nu siger du: 'jeg sidder jeg med en kniv', men du ville have siddet med din egen kniv, tror jeg.

Thomas Klinkby: Selvfølgelig. Jeg har min egen kniv med.

Peter Pentz: Men du har din egen kniv, fordi en kniv er nok det aller allervigtigste i vikingetiden at have på sig.

Thomas Klinkby: Hvad bruger jeg min kniv til, det er når jeg... Den går jeg også rundt med overalt, ikke bare når jeg til brylluppet skal skære kød?

Peter Pentz: Du kan bruge den til alt. Du kan pille kødrester ud af tænderne bagefter.

Thomas Klinkby: Det har jeg tænkt mig at gøre.

Peter Pentz: Det kan jeg da se.

Thomas Klinkby: Ja, og hvad mere?

Peter Pentz: Jamen du kan bruge den, når du skærer et æble over, og du kan bruge den, når du skal lige bruge en træpløk til et eller andet. Du kan bruge den til alt muligt. Det er simpelthen redskabet, og derfor er det også det mest almindelige, vi finder i vikingetidsgrave, det er simpelthen en kniv, der hænger ved bæltet. Og det gælder kvinder. Det gælder mænd. Det gælder børn på fire år. Små børn på fire år går rundt med en dejlig kniv. Den var ikke gået i dag, tror jeg.

Thomas Klinkby: Nej, der er lovgivning imod det.

Peter Pentz: Ja.

Julie Ralund: Nu skærer vi lige lidt, ikke? Så vi skal smage.

Thomas Klinkby: Jeg bruger en moderne gaffel også. Det er lidt snyd, og så skal den skæres på.

Julie Ralund: Jeg vil umiddelbart sige, at det er den vej, men sådan her.

Peter Pentz: På tværs af årene, ikke?

Julie Ralund: Du laver ikke så meget steg, Thomas?

Peter Pentz: Er du vegetar, Thomas?

Thomas Klinkby: Nej, jeg er hverken vegetarer eller aktiv i et køkken

Julie Ralund: Haha. Nu begynder vi jo at komme videre hen i festen, og vi er på stadie tre, og vi skal hen på stadie fire, og vi skal også ind på det stadie, der gør, at den her saga bliver husket og bliver skrevet ned, fordi der er begyndt at ske ting og sager ved festen. Nu hvor vi har både fået rigeligt at drikke og en masse at spise.

Thomas Klinkby: Og øh, vi sidder her til højbords.

Peter Pentz: Ja, det gør vi.

Thomas Klinkby: Og Torgils.

Peter Pentz: Han sidder over for os.

Thomas Klinkby: Det var ham, der fik lov til at starte det hele med den første skål med mindeskålen.

Peter Pentz: Ja, og han har jo så bedt en af sine mænd om at udbringe mindeskålen, og det er vi jo forbi nu.

Thomas Klinkby: Ja ja. Men så nævnte du også Tord?

Peter Pentz: Ja, Tord han sidder ved siden af os. Tord er nummer to efter Torgils, og nu snakker vi om Torgils og Tord. Men når vi snakker om Torgils og Tord, så snakker vi også om deres følger. De har jo folk med, og nogle af deres folk er jo relativt højt på strå hos dem og får lov til at sidde tæt på høje bordet. Andre de er uden for hallen, og nogle er måske slet ikke med i dag, så der er virkelig forskel på folk, og det er festens... Fester på dette tidspunkt er også for at cementere et socialt hierarki, simpelthen.

Julie Ralund: Så afhængig af hvor man sidder henne og er placeret i forhold til hinanden, så kan man også se.

Peter Pentz: Ja, lige præcis.

Julie Ralund: Og føle...

Peter Pentz: Så ved man ligesom hvor man er, og den plads skal man respektere. Og hvis man ikke respekterer det, så går der ged i festen, og det går galt. Og værtinden bliver perpleks, fordi det værtinde, der ligesom skal sørge for, at de her regler bliver overholdt. Mændene duer ikke rigtig til det, fordi de er jo allerede... I kan jo se nu på, at trin 3 i drukstigen, at mændene er ikke gode til dette.

Thomas Klinkby: Og det er det der sker til denne her fest. Det er det der gør dem mindeværdig.

Peter Pentz: Og der bliver vi også godt hjulpet lidt af vores sidekammerat Tord, ikke. Tord, han... I kan jo se på ham, ikke? Han er tyndhåret. Hårgrænsen er vigende, står der i sagaen. Han er så småkvabset. Han har. Han har problemer med at fordøjelsen. Han har problemer med vejrtrækningen. Det er ikke godt med ham. Der står... Der står der står, det skal han have, Tord. Der står, at han har faktisk pæne øjne, men problemet er bare. Han sidder hele tiden og kigger op af hele tiden. De der øjne og hans hoved det ryster hele tiden. Han er jo syg, manden. Han er, han er gammel, han er syg. Han har problemer. Hans vejrtrækning er rigtig dårlig. Han har problemer med maven.

Thomas Klinkby: Kan knap nok bøvse.

Peter Pentz: Det kan han jo så netop. Han er netop god til at bøvse og måske nok også til det der er luft i begge ender måske, og det skal jo ikke gå ufortalt hen. Det er jo klart.

Thomas Klinkby: Hvad mener du Peter?

Peter Pentz: Ja, hvad mener jeg? Hvis man er højt på strå, så kan man. Så kan man fortælle vers. Det er jo et fortælle samfund. Det er jo ikke et skrive samfund, det er ordet, det talte ord har værdi, det andet har ikke værdi. Det skrevne. Det kan man ikke. Men man kan jo brænde. Et stykke pergament kan man smide i havet og så videre. Nej, det talte ord, det er det, det drejer sig om. Ovre fra den anden side af bordet, der kommer der nemlig nogle vers, hvor de siger hvorfor lugter har sådan? Vi ved jo alle sammen godt, hvorfor her lugter, ikke? Vi ved det jo godt. Vi sidder jo ved siden af Tord og en del af vikingefesten. Det er, at der skal udøves idrætter og ordspil og hån, sarkasme, digtning med sarkasmer er en del af det her idrætsvæsen. Det er simpelthen noget, at man skal være god til. Som jeg nu siger adelsmand, men det er jo et middelalderbegreb.

Julie Ralund: Så der er en slags rap på ord eller en slags battle?

Peter Pentz: Battle på ord og det er der masser af i vikingetiden, og der er rigtig fine digte. Der er også nogle, hvor Odin han battler med med Thor for eksempel og Odin er jo mesteren. Det er klart, Thor han er jo sådan lidt (fløjt) bagefter i hovedet, ikke så, så han kan jo slet ikke være med i den der vogn.

Thomas Klinkby: Det minder om de her roast, for eksempel, der har været en amerikansk komikertradition i en del år. Men, men hvor man virkelig sviner hinanden til og går efter de de ømme punkter. Men, men man skal kunne tage det.

Julie Ralund: Og man skal vel være lidt stolt over at blive udvalgt.

Thomas Klinkby: Det skal man. Være stolt at blive udvalgt. Det er en form for ære.

Peter Pentz: Det kan man også se. Hvis man bliver årets nytårstorsk i dag. Så står man også frem i og er lidt stolt af det. Men men men det er rigtigt, der er den der og i navngivningen i i vikingetiden kan vi også se det. Altså man hedder jo rask væk, halvgrim og grim, og man hedder skalle, og alt sådan noget.

Julie Ralund: Er det rigtigt?

Peter Pentz: Bure den tykke og altså noget

Julie Ralund: Så halvgrim og grim er faktisk... Tror man... Tror man, at det... Er det rigtigt?

Peter Pentz: Nu er grim... Grim kan betyde mange ting. Men men men altså der er så nogen grim, uskøn og sådan noget kan man sagtens hedde. Og man kan også hedde dum, og man kan hedde alt muligt mærkeligt, og man lever fint med det, åbenbart, ser det ud til. Altså er der også en kvinde netop i Island. Hun hedder knarbringe, og en knar er sådan et kæmpestort handelsskib, der er meget bredt fortil, ikke? Så hun har haft rigtig stor barm. Hun hedder knarbinge.

Julie Ralund: Det er mig, jeg ved det bare. Det er sjovt. Jeg kan se allerede nu, at jeg er så stor en del af krænkelsekultur. Jeg kan engang lide det. Jeg bliver ked af det allerede nu, nå. Jeg havde været en dårlig viking.

Peter Pentz: Tord, han er hjertelig her. Han er med på den. Han er virkelig med på den.

Thomas Klinkby: Hvad er det så, der går galt, hvis han synes, det er fint, at de sidder og gør grin med hans statur, og hvordan han lugter?

Peter Pentz: Jamen, det der går galt nu her og nu, tror jeg, vi når til trin 4 på druktrinene.

Julie Ralund: Så skåler vi lige igen. Mere øl.

Peter Pentz: Ja, vi er nået til trin 4, og der står der i sagaen, at nu nu drikker vi rigtig meget og vi er beruset. Vi er ikke bare højrøstede, og vi ikke bare praler, vi er berusede. Og så er det Tord sidder der, og han er fint med på løjerne og de her vers, som nok ikke er høj kvalitetspoesi. De ryger hen over bordet og så pludselig nede fra de forkerte rækker, altså bag os.

Julie Ralund: Bagerst.

Peter Pentz: Ja ja, bagerst, nede i hallen.

Julie Ralund: Det lyder ikke godt.

Peter Pentz: Nej, så kommer der et håne digt om Tord. Ja. Det er ikke godt.

Julie Ralund: Og det må man ikke, eller hvad?

Peter Pentz: Ej, nej, der er jo helt forkert, og se nu på Tord, ikke? Hvad skal han gøre? Det kommer helt uventet her. Det var fint, da det kom over for Torgils og Ingemund og den side af bordet. Der var det helt i orden, at der blev hånet. Og Tord har også givet igen, og festen gik, som den skulle, indtil en eller anden nede bagved i hallen pludselig kommer med en smædeting omkring Tord.

Julie Ralund: Så det vil sige, at man vil gerne, nu siger jeg svines til, hvis vi sådan er på på lige, men hvis det er fra en eller anden, der er fattigere eller grimmere end mig, eller har I et kastelys på en eller anden måde, så vil man ikke?

Peter Pentz: Og det der med grimmere det tror ikke spiller nogen rolle.

Julie Ralund: Det vil det jo gøre i dag.

Peter Pentz: Jamen, det er i orden at være grim. Det er meget mere accepteret.

Thomas Klinkby: Men ved man, hvad der bliver sagt?

Peter Pentz: Ja, man ved noget om, hvad der bliver sagt. Der bliver sagt noget om, om hans dårlige ånde, ja.

Thomas Klinkby: Og det er sikkert rigtigt.

Peter Pentz: Jamen, det der, det der rent ud sagt, det kan vi jo sidde her og konstatere. Det er ikke godt med ham der Tord, og så kunne man jo tro... Nu kunne man så tro, at Tord ville komme med superdigtet, vende sig om og så simpelthen komme med superdigtet og være topnedladende.

Thomas Klinkby: Ligesom i 8 Mile, og lige lave det sidste final rap og vinde the battle.

Peter Pentz: Jeg aner ikke hvad du snakker om, Thomas. haha.

Julie Ralund: haha

Julie Ralund: Det er en film.

Thomas Klinkby: Det giver mening inde i mit hoved.

Peter Pentz: Er Tord med?

Thomas Klinkby: Han hedder bare noget andet.

Peter Pentz: Anyway, hvis I skal blive engelske, så vender Tord sig ikke om, fordi Tord følger faktisk reglerne, men henvender sig til ja, nu kan vi kalde vedkommende for spilmesteren, nemlig den, der skal sørge for, at den slags i virkeligheden ikke sker. Han henvender sig til Yngvild.

Julie Ralund: Altså husmoderen?

Peter Pentz: Husfruen, ja, Ingemunds samlever, fordi hun er værtinde.

Julie Ralund: Og moderen til bruden?

Peter Pentz: Mor til bruden. Hun skulle have sørget for, at de ikke sidder og gør noget nede på de billige rækker. Hun skulle faktisk have taget det i opløbet. Hun skulle have haft alle antennerne ude. Hun går rundt mellem alle gæsterne og ligesom fornemmer hvor kan det begynder at gå galt. Der skulle hun have været på dupperne nede på de der rækker, hvor ham der, fjolset, idioten han stiller sig op og håner Tord. Der skulle hun have grebet den i opløbet. Nå, men altså, sker det, at Yngvild hun bliver selvfølgelig lidt paf. Det han først gør, er, at han spørger hende, hvem er det der? Hvad er det for noget? Og hvis det ikke bliver stoppet nu, så er han ikke med til festen mere.

Julie Ralund: Og det er ikke godt.

Peter Pentz: Det er alvorlige ting, han her truer med, fordi hvis en af de vigtige gæster truer med at gå, no good. Det går ikke.

Thomas Klinkby: Det er et prestigetab som bare er pinligt.

Peter Pentz: Et ubærligt prestigetab.

Julie Ralund: Og man er jo også gift på kryds og tværs heroppe, ikke, så det er jo noget med de mange familier, der hænger sammen, så det kan skabe noget ravage i familierne internt også.

Peter Pentz: Ja. Så Tord han, stiller et ultimatum til Yngvild, at enten skal fyren dernede smides ud fra festen, eller også er Tord gået og hvis Tord går, så er det jo ikke kun Tord, der går så er det, hvad ved jeg, 20 gæster. Mange mennesker. Yngvild har et problem her, fordi ham nede på de billige rækker er en af Torgils mænd.

Julie Ralund: Uh for søren altså, at jeg kan se dilemmaet.

Peter Pentz: Kæmpeproblem kæmpeproblem.

Peter Pentz: Så jeg forestiller mig... Det står der ikke noget om i sagaen. Men jeg forestiller mig Yngvild, hun kigger desperat på Torgils, fordi Torgils han kunne jo redde situationen ved lige at gå ned og sige, øh hør, Olav, tror du ikke lige, du skal ud og køle af?

Thomas Klinkby: Ja.

Peter Pentz: Men det gør Torgils ikke.

Julie Ralund: Og han hjælper ikke?

Peter Pentz: Nej, tværtimod. Torgils stiller sig op og siger, at hans mand behøver ikke at gå. Det er en af mine. Hvis jeg er her, så er min mand her også. Tord han går jo så. Tord, han tager konsekvensen, og det er han jo nødt til, efter at Torgils har sagt, at min mand bliver her.

Julie Ralund: Ellers vil han miste endnu mere ære, ikke?

Peter Pentz: Simpelthen. Tord er nødt til at følge op på det her og sige, jamen jeg går, jeg går. Og det gør han. Og på vej ud får han så yderligere et dårligt digt smidt i hovedet om hele sin meget uheldige fremtoning.

Thomas Klinkby: Det når de lige, at smide efter ham?

Peter Pentz: Det når lige at smide efter ham, og som der står i sagaen: Tord går uden at få en gave.

Julie Ralund: Og en gave, jamen, han er jo gæst til et bryllup. Hvad? Skulle han ikke aflevere en gave?

Peter Pentz: Alle gæsterne skal jo have en gave, og hvis de gå uden en gave, så har Ingemund jo ikke formået, at dele ud af sin rigdom til Tord og hans hus.

Julie Ralund: Og det skal man eller...

Peter Pentz: Det er jo hele ideen med at være rig er, at man giver rigdommen væk. Det er jo hele vikingetidens tankegang. Altså rigdom er til for at blive givet væk.

Thomas Klinkby: Hvad har der...

Julie Ralund: Det synes jeg godt, vi kunne bruge lidt mere af i dag...

Thomas Klinkby: Helt sikker, den lille goodiebag, der. Hvad er... Hvad har der været i den? Hvad har det været for en gave, Peter?

Peter Pentz: Jamen altså, man kunne forestille sig en mand på Tords niveau har fået en sølvring eller et eller andet.

Julie Ralund: Så også igen vikingetogtsrøverier? Hvad hedder det?

Peter Pentz: Det er for, at man kan give videre. Men det at give videre er jo også allianceskabende og er en slags sikkerhed for min egen eksistens. Hvis jeg giver noget op i min egen position osv. fordi konsekvensen er jo ikke, at alle rigdomme ender nede hos trællene og ligger der i store poser ovre i trælleskuret. Sådan er det jo ikke. Den cirkulerer jo rundt.

Thomas Klinkby: Hvad er, er der yderligere konsekvenser ved det her prestigetab?

Peter Pentz: Egentlig ikke. Forstået på den måde, at så fortæller sagaen, at nu fortsætter festen, og alle er glade. Og så kører hele festen faktisk efter bogen. Men det er klart, at den her...

Julie Ralund: Der er skår i glæden?

Peter Pentz: Det er skår i glæden. Der er sket noget ved denne fest, som ikke bliver glemt, og det er derfor, vi kender beretningen om denne fest. Og det er jo fordi, at den gik jo galt her. Der var det der, den der dårlige episode.

Thomas Klinkby: Det er måske er det et tveægget sværd på den måde, at det skulle være sket, og det er pinligt. Og det er pinligt for gæstgiverne, at deres bryllup bliver dårligt omtalt. Men hvis ikke det var sket, så havde de måske bare ikke snakket så meget om den, og så var det blevet glemt.

Peter Pentz: Ja, det kan være.

Thomas Klinkby: Så var det ikke skrevet ned hundrede år senere.

Peter Pentz: Og i hvert fald er luften jo blevet lidt bedre herinde ikke?

Thomas Klinkby: Ja, det hjalp haha. Jeg kan godt, godt følge ham dernede på de billige rækker. Så Tord, han er gået.

Peter Pentz: Tord er gået, ja.

Peter Pentz: Luften er blevet bedre, men den er jo ikke blevet renset?

Peter Pentz: Den er renset på den måde, at tvisten mellem Tord og de andre er i sig selv væk. Erindringen om den er i hvert fald ikke væk.

Thomas Klinkby: Ved man mere om, hvad der skete med de forskellige parter, eller er de bare beskrevet i denne her saga, og så så var det det?

Peter Pentz: Vi kender i virkeligheden ikke til, hvad der sker videre med Tord, rigtigt. Vi ved, at den mand, som sad nede på de billige rækker og hånede Tord, han var i virkeligheden ret højt på strå. Han var Torgils stedfortræder, når Torgils var på tinge, eller Torgils var ude at rejse, så var det ham, der ligesom overtog, så der var ikke...

Julie Ralund: Det var ikke Hr. Hvem som helst, alligevel.

Peter Pentz: Han var ikke meget hvem som helst. Så Torgils har jo også i virkeligheden haft et problem. Skal jeg smide min stedfortræder ud her? For så er han måske ikke så god en ven mere bagefter? Eller skal jeg leve med, at jeg måske er evigt lidt på kant med Tord?

Thomas Klinkby: Hvis du spørger mig? Og jeg er ked af, at det går ud over kvinden igen.

Peter Pentz: Der er jo...

Julie Ralund: Vi er vant til det.

Peter Pentz: Det er Yngvild, der har svigtet. Det er vi enige om.

Thomas Klinkby: Det er tydeligt, hvad der skete her. Det er jo bordplanen, det kunne give, fordi hvis han var så højt på strå, og han sad til højebords og sagde de der ubehageligheder til Tord. Så havde det jo været fint og så Tord grine af det. Det er fordi han sidder det forkerte sted og gør det.

Peter Pentz: Ja, det kan man sige.

Julie Ralund: Jeg kunne sidde til fest med dig hele aftenen. Peter. Der er så mange fortællinger, og jeg vil høre dem alle sammen. Men vi bliver nødt til at smutte hjem i dag, fordi det nu er Thomas, han er jo tæt på stadiet fem, og jeg skal stadigvæk kunne bære ham.

Peter Pentz: Det er fem dage endnu, mindst, af festen.

Thomas Klinkby: Efter en hel uge. Så vil jeg spørge om Peter: har vi kun det her par bukser til hele ugen?

Peter Pentz: Ja, og de skal også holde til, at du rider hjem, fordi du har jo mange dage hjem. Det er også derfor, festen skal vare seks dage. Du har ikke redet på hest i to dage. Fra den anden ende af Island for at sidde her en aften, vel?

Julie Ralund: Det har været vidunderligt at være til vikingbryllup med jer to. Tak for en fantastisk sagafortælling og vikingbryllup. Tak Peter!

Peter Pentz: Jamen selvtak, det var en fornøjelse at være med.

Thomas Klinkby: Ja, vi skåler lige en sidste gang.

Julie Ralund: Ja vi skåler lige en sidste gang.

Julie Ralund: Næste gang skal vi til 1912 og til Københavns Kultursalon med kunstner og købmand og fint besøg fra Mozarts enke. Tag pænt tøj på, for du er selvfølgelig også inviteret. Serien Alletiders fest er blevet til med støtte fra William Demant Fonden og er produceret af Buddy Buddy for Nationalmuseets mediehus Vores Tid. Det er Gustav Niepoort, der har lavet lyd og musik, og Troels Donnerborg er redaktør.

Vores Tid – Nationalmuseets Mediehus

Alletiders Fest S1E6: Da vikingetidens rapbattle gik galt

Produceret af Buddy Buddy for Vores Tid